

УДК53

Грицюк О. – ст.гр.ХК–21

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ПЕРШИЙ ПОВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД БІБЛІЇ

Науковий керівник: к. і. н., доц. Рокіцький О.М.

Біблія - це Книга книг, найважливіший, найбільш читаний, перекладуваний і коментований твір.

Переклад Святого Письма іншими мовами завжди був нелегкою науковою справою. Перед кожним перекладачем стояло завдання не лише правдиво передати повний зміст Біблії, її святий дух, але й одягнути Боже Слово в найкращі форми мови перекладу, що вимагало досконалого знання як стародавніх, так і сучасних мов.

Так зване "Остромирове Євангеліє", написане давньоукраїнською мовою, з'явилося на українських землях ще в XI ст. Перша повна друкована Біблія церковнослов'янською мовою з впливами української народної мови була видана на Волині у 1581 році і відома під назвою "Острозька Біблія".

Перший повний переклад Біблії живою українською мовою зробили П.Куліш, І.Пулюй та І.Нечуй-Левицький. Починався цей великий труд у 1871 році співпрацею перших двох авторів, а завершився при допомозі І.Левицького вже після смерті П.Куліша.

Здобувши у 1876 р. ступінь доктора, І.Пулюй повертається до Відня і вже наступного року укладає договір з Науковим товариством ім. Т.Шевченка у Львові про друк Нового Завіту, що однак через фінансові труднощі побачив світ лише у 1880 році. У 1885 році Лондонське Біблійне Товариство викупило всі примірники, що залишились нерозповсюдженими від 1880 року, а також право на повсякчасне видання перекладу.

Найкращим підтвердженням того, що переклад знайшов відгук у серцях українського громадянства по обидва боки Збруча, було багаторазове його перевидання (1887, 1893, 1901, 1903, 1906, 1909, 1912, 1913 рр.) у Відні та видання Всеукраїнської Спілки Християн Баптистів у Харкові (1928 р.). Виданням Нового Завіту було довершено лише частину праці. І.Пулюй неодноразово закликав П.Куліша видавати Старий Завіт.

Повне видання Біблії вийшло під назвою "Святе Письмо Старого і Нового Завіту."

Поява Біблії на українській мові була визначною подією особливо для підросійської України, куди вона доходила нелегальним шляхом. Найгрунтовнішою і найкращою для свого часу визнала Біблію Куліша, Левицького та Пулюя Літургійна комісія в Римі під керівництвом патріярха Йосипа Сліпого, як стверджується про це в одній із публікацій журналу "Prager Nachrichten" за 1977 р.

Цей переклад витримав низку перевидань у Відні (1906, 1908, 1909, 1912, 1920 рр.) та Берліні (1910 р.) і мав певний вплив на подальші переклади Біблії. Незважаючи на значні зміни в українському правописі та появу ґрунтовних перекладів сучасною українською мовою, ювілейні видання 1944 р. (Нью - Йорк), 1947 р. (Лондон) та 2000 р. (Київ) стали раритетними.